

Aguisín 1

Athruithe beartaithe ar aicmí forbartha díolmhaithe atá ann cheana féin nó aicmí nua a thabhairt isteach

Sainithníodh san athbhreithniú ar na rialacháin forbartha díolmhaithe réimsí sainspéise a bhfuil gá le nuashonrú a dhéanamh orthu, agus freisin réimsí féideartha nua inar cheart díolúintí a mheas. Leagtar amach na réimsí seo thíos faoi na catagóirí seo a leanas:

1. Díolúintí náisiúnta
2. Díolúintí tuaithe
3. Díolúintí um Oideachas agus Sláinte
4. Díolúintí bonneagair
5. Aicmí Úsáide

1. Díolúintí Náisiúnta

Ba cheart go mbeadh sé mar aidhm ag díolúintí i ndáil le forbairt chónaithe an chóiríocht a uasmhéadú laistigh de chlúdach reatha an áitribh, agus solúbthacht níos mó a sholáthar le haghaidh mionoibreacha freisin. Ba cheart go bhfanadh an díolúine atá ann cheana le haghaidh síntí cúil ar áitribh agus meastar go bhfuil an t-achar uasta 40m² fós oiriúnach. Ba cheart go mbeadh níos mó solúbthachta ann do mhionoibreacha freisin.

Cónaithe - síntí baile/ mionoibreacha

I measc na réimsí a sainithníodh mar réimsí ar gá tuilleadh machnaimh a dhéanamh orthu tá:

- Soiléiriú go gceadaítear athoiriúnú áiléir agus nach meastar gur síneadh ar theach iad,
- Athrú ar phróifíl an dín taobh i dtithe scoite agus leathscoite chun úsáid níos fearr a bhaint as athoiriúnú áiléir agus as an spás os cionn síntí/garáistí taobh an urláir talún atá ann cheana féin,
- Soilse dín a shuiteáil – breithniú a dhéanamh ar shoilse dín a dhíolmhú ar aghaidh áitribh chomh maith leis an díolúine le haghaidh soilse dín ar thaobh agus ar chúl áitribh a bheachtú,
- Fuinneoga dhormánta ar chúl agus ar thaobh faoi réir an mhéid agus an tsuímh chuí a bhreithniú,
- Áitribh a fhilleadh chun críocha inslithe, faoi réir teorainneacha maidir le struchtúir chosanta agus limistéir ACA

- Caidéil teasa a shuiteáil – faoi réir méide, smaoinigh ar an díolúine a leathnú chuig tosaigh agus taobh áitribh,
- Mionathruithe seachtracha ar áitribh faoi réir teorainneacha méide cuí a fhoirmliú chun gur féidir
  - Stóráil rothar, stóráil boscaí bruscair nó aon struchtúir den mhéid chéanna chun tosaigh,
  - Búití uisce agus bearta comhchosúla,
  - Méadú ar líon na mbealaí isteach feithiclí atá ann cheana féin faoi réir chineál an bhóthair,
  - Teorainneacha ar airde teorann tosaigh a bhreithniú,
  - Painéil ghréine a chur ar sheideanna/ gharáistí agus ar an talamh.

Cóiríocht ináitrithe scoite agus foroinnt áitreabh

Tá sé beartaithe aonad scoite cóiríochta ináitrithe a dhíolmhú ar chúl áitribh laistigh dá chúirtealáiste a bheadh faoi réir an áitribh ósta.

Ní mór breithniú a dhéanamh ar na saincheisteanna seo a leanas sula dtabharfar sonraí na díolúine atá beartaithe chun críche:

- Méid – ní mór uasmhéid an aonaid scoite a mheas ach d'fhéadfadh sé a bheith suas le 45m².
- Ní mór don aonad cloí le rialacháin tógála.
- Rochtain – conas a dhéanfar rochtain ar an aonad.
- Méid an ghairdín – méid an spáis gairdín príobháideach iarmharach ba chóir a choinneáil agus na achair uasta ó bhallaí teorann. Faoi na díolúintí reatha maidir le síntí ar áitribh, ní mór 25m² de spás gairdín príobháideach a choinneáil ar mhaithe le taitneamhachtaí cónaithe.
- Sa chás go bhfuil córais chóireála fuíolluisce aonair ann a chinntíonn acmhainn leordhóthanach.

Tá sé beartaithe freisin foroinnt tithé cónaithe a cheadú faoi réir critéir áirithe lena n-áirítear méid, caighdeán, stóráil etc., chun gur féidir bearta solúbtha a dhéanamh chun tacú le cónaí leanúnach in situ ag daoine breacaosta, agus ag daoine muinteartha eile. I measc na saincheisteanna atá le breithniú tá:

- Líon na bhforoinnte—ar cheart nach mbeadh ann ach foroinnt amháin chun dhá aonad a cheadú d'fhonn cothromaíocht a chur san áireamh idir solúbthacht agus taitneamhachtaí cónaithe?
- Gur cheart d'aon aonaid foroinnte cloí le caighdeán íosta?

Agus díolúintí á mbreithniú i ndáil le háitribh scoite ináitrithe agus foroinnt áitribh, breithneofar an féidir leas a bhaint as an dá ceann i leith aonaid chónaithe chun tionchar carnach agus rófhorbairt ar shuíomh cónaithe a sheachaint.

2. Díolúintí tuaithe

Baineann na díolúintí seo go príomha le gníomhaíochtaí a dhéanamh i ndáil le talmhaíocht agus iascaireacht. Le linn foráil a dhéanamh do dhíolúintí i ndáil leis an talmhaíocht, tá gá le solúbthacht chuí a cheadú maidir leis an méid is féidir a dhéanamh ar thalamh talmhaíochta gan gá le cead pleanála, cothrom leis an ngá atá le cloí le Treoracha Eorpacha agus le ceanglais maidir le AA nó EIA.

I measc na réimsí a sainaitníodh mar réimsí ar gá tuilleadh machnaimh a dhéanamh orthu tá:

- An díolúine maidir le fálú a thógáil ar fheirmeacha faoi Aicme 4 a leathnú chuig láithreáin ina bhfuil plean comhshaoil ceadaithe ag an Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara.
- Mar thacú le comhlíonadh na Treorach maidir le Níotráití, soláthair acmhainn stórála breise sciodair ar fheirmeacha a bhfuil acmhainn uasta iomlán acu nach mó ná 1500 méadar ciúbach.. Mar sin féin, ní mór aird a thabhairt ar an iomlán comhiomlánaithe sin agus ar achair dheighilte iomchuí idir gabháltais feirme agus maoiné cóngaracha. Chuimseodh an t-iomlán comhiomlánaithe sin forálacha díolúine stórála sciodair atá ann cheana a bhaineann le struchtúir le haghaidh tithíocht ainmhithe faoi Aicme 6 agus díolúine nua le haghaidh umar stórála sciodair neamhspleách suas le 1000 méadar ciúbach.
- Ar mhaithe le leas ainmhithe, méadaigh an díolúine faoi Aicme 6 i ndáil le méid tithíochta ainmhithe ó 200 m² go 300m². Le tairseach chomhiomlán nach mó ná 450m².
- Painéil ghréine ar dhíonta foirgneamh feirme chun tacú le reáchtáil na feirme agus stóráil ceallraí tacaíochta chun cabhrú le hathléimneacht a chur chun cinn.
- Tá méid díolmhaithe tuirbín gaoithe faoi Aicme 18 faoi láthair 20m - ar cheart é seo a athbhreithniú chun tacú le cumhacht féinghiniúna?
- Aonaid coire bithmhaise – ar cheart athbhreithniú a dhéanamh ar choinníollacha na díolúine reatha maidir le méid agus suíomh.
- Aonaid Díléá Anaeróbach – ar cheart breithniú a dhéanamh ar shuíomh na n-aonad seo maidir le méid agus suíomh?

- Soiléireacht maidir le hIonaid Chuan lascaigh a bheith in ann leas a bhaint as díolúintí calafoirt (Aicme 21 & 59 faoi láthair) chun cothabháil cuanta agus a mbonneagar a chinntiú.

3. Díolúintí um Oideachas agus Sláinte

Tugann na díolúintí seo solúbthacht níos mó i soláthar mionoibreacha agus iarfheistithe do scoileanna agus d'ospidéal.

I measc na réimsí a sainaitníodh mar réimsí ar gá tuilleadh machnaimh a dhéanamh orthu tá:

Scoileanna

- Aonad téimh béilí scoite (25m² méid agus ceann amháin in aghaidh na scoile) chun críche béilí a théamh seachas cócaireachta.
- Teorainn mhéid síneadh fhoirgnimh scoile Aicme 57 a mhéadú go dtí os cionn 210m² (breithniú ar shíntí dhá stór nuair is cuí).
- Tréimhse úsáide sealadaí Aicme 20C ag méadú ó 2 go 3 bliana.
- Clúdach seachtrach chun críocha inslithe, faoi réir teorainneacha maidir le struchtúir chosanta agus limistéir ACA.
- Oibreacha timpeall ar rochtain do chathaoireacha rothaí (rampaí, ráillí etc.).
- Ba cheart ballaí glasa a spreagadh chun cloí le Dlí Athchóirithe an Dúlra amach anseo faoi réir srianta áirithe maidir le suíomh.
- Soláthar caidéal teasa Aicme 56 a mhéadú chun athléimneacht aeráide a spreagadh.
- Stóráil rothar.

Ospidéal

- Breithniú a dhéanamh ar an acmhainn chun struchtúir atá ann cheana a úsáid laistigh de thailte an ospidéal le húsáid d'áiseanna leighis chun cabhrú le linn tionscadal athfhorbartha.
- Sa chás go bhfuil tionscadail nua tógála leighis á bhforbairt, ar cheart breithniú a dhéanamh ar úsáid struchtúr sealadach chun leathnú áiseanna leighis a éascú roimh thógáil/chríochnú an tionscadail (cosúil le húsáid shealadach scoile Aicme 20C)?
- Breithniú a dhéanamh ar acmhainn bhreise do theicneolaíochtaí gréine agus fuinnimh in-athnuaite eile chun tacú le cumhacht féinghiniúna in áiseanna leighis.

4. Díolúintí Bonneagair

Táthar ag breithniú d'athruithe ar dhíolúintí atá ann cheana féin. Ba cheart é sin a bheith bunaithe ar phrionsabal na naisc leictreachais agus fuinnimh a mhéadú go forleathan, marthanacht an bhonneagair atá ar an talamh cheana féin a chinntiú, agus cumas an bhonneagair sin a mhéadú nuair is féidir, tacú le luchtú FL, agus a chinntiú nach gcuireann dlíthe pleanála (go háirithe AA/EIA) isteach ar nó nach gcuireann siad cosc ar bhearta freagartha éigeandála i leith gach cineál aimsire agus tubaiste.

I measc na réimsí a sainaitníodh mar réimsí ar gá tuilleadh machnaimh a dhéanamh orthu tá:

Iompar

- Acmhainn luchtaithe feithiclí leictreacha a mhéadú.
- A shoiléiriú nach gceanglaítear ar thionscadail a cheadaítear faoi Achtanna na mBóithre agus na nIarnród dul tríd an gcóras pleanála, nuair is féidir.
- A chinntiú gur féidir le haerfoirt agus Leibhéal 1 agus Leibhéal 2 calafoirt raon leathan oibreacha a dhéanamh laistigh dá gcúirtealáiste.

Calafoirt

- Ar cheart gníomhaíocht calafoirt a shainmhíniú mar phróiseas tionsclaíoch, agus ní mór breithniú a dhéanamh ar theorainneacha lena n-áirítear forbairt sa timpeallacht mhuirí agus impleachtaí maidir le comhlíonadh AA agus EIA. Meastar go bhfuil díolúintí d'fhoirgnimh a úsáidtear le haghaidh stórála agus próiseála ualaigh atá ann cheana inghlactha go forleathan.
- Díolúintí maidir le sean-sócmhainní calafoirt nó sócmhainní calafoirt iomarcacha a bhaint ar choinníoll nach bhfuil aon saincheisteanna oidhreachta ann.
- Oibreacha a dhíolmhú chun calafoirt a chothabháil agus a chomhdhlúthú go spásúil, chomh maith le hoiriúnaitheacht aeráide ach ní le haghaidh aon 'ghníomhaíochta nua'.

Aerfoirt

- Díolúintí le haghaidh bonneagair slándála.
- Breithniú a dhéanamh ar úsáid shealadach struchtúr chun freagairt do chúinsí gan choinne. Ar cheart breithnithe éagsúla a thabhairt ar an gcineál seo úsáide ar thaobh na talún den aerfort (rochtain ar an aerfort) agus ar thaobh an aeir den aerfort (paisinéirí seiceála isteach)?

Freagairt éigeandála

- Breithniú a dhéanamh ar scóip fhéideartha na n-oibreacha ullmhúcháin ba chóir a dhéanamh mar ullmhúchán d'imeacht suntasach aimsire.
- Breithniú a dhéanamh ar oibreacha éigeandála a dhíolmhú a theastaíonn chun freagairt d'éifeachtaí teagmhais éigeandála.
- Breithniú a dhéanamh ar an sainmhíniú cuí chun oibreacha éigeandála a agairt amhail rabhadh stádais dearg nó cinneadh oibiachtúil cuí eile.
- Iniúchadh a dhéanamh ar úsáid foirgneamh poiblí mar 'ionaid scíthe' nó mar mhoil phobail le haghaidh faoisimh ó thubaistí, i gcomhréir le tíortha Eorpacha eile a bhfuil criosanna agus foirgnimh chathartha ainmnithe acu le haghaidh éigeandálaí.
- Foirgnimh mhodúlacha sealadacha le haghaidh cóiríochta thar oíche i gcásanna éigeandálaí.

Breithnithe Slándála

- Breithniú a dhéanamh ar dhíolúintí atá ag méadú chun freagairt do shaincheisteanna slándála atá ag teacht chun cinn.).

Luchtú FL

Tá breithniú á dhéanamh ar dhíolúintí i ndáil le luchtú feithiclí leictreacha a mhodhnú. Tá dhá ghné ar leith de Luchtú FL le breithniú:

- (1) luchtú tí lasmuigh de theaghlaigh, agus
- (2) carrchlóis/stáisiúin seirbhíse agus tailte móra dá samhail.

I measc na saincheisteanna atá le breithniú tá:

- Stáisiúin luchtaithe níos mó faoi chlúdach i gcarrchlóis agus i stáisiúin seirbhíse etc.
- Seachain tranglam sráide agus dearadh cuimsitheach a chinntiú.
- Sráideanna cónaithe gan aon pháirceáil lasmuigh den tsráid le haghaidh luchtú tí, ach ní mór tranglam sráide a sheachaint agus dearadh cuimsitheach a chinntiú.
- Luchtú bloc árasán.

Fóntais

An tábhacht a bhaineann le neart leanúnach i naisc fóntais a chinntiú, lena n-áirítear d'Uisce Éireann, trí:

- Bonneagar os cionn talún (cábalaí agus sreanga) a dhíolmhú nuair is iomchuí faoi Aicme 25 faoi réir teorainneacha iomchuí.
- An díolúine Aicme 27 a mhéadú do línte cumhachta lastuas chun bonneagar coimhdeach (claochladáin) a áireamh.
- Tá sé inghlactha i bprionsabal an teorainn mhéide ar fhostáisiúin leictreachais a cheadaítear faoi Aicme 29 a mhéadú chun an eangach leictreachais a ullmhú don todhchaí agus chun slándáil soláthair a chur ar fáil, ach amháin i gcás fostáisiúin atá ann cheana féin. Níl sé beartaithe fostáisiúin nua, níos mó a dhíolmhú ó phleanáil.

- Cothabháil bonneagair agus uasghrádú líonraí uisce agus gáis atá ann cheana a éascú chun go mbeidh córais atá ann cheana in ann freagairt d'éilimh faoi réir bhreithniú a dhéanamh ar theorainneacha iomchuí.

5. Aicmí Úsáide

Aicmí Úsáide

Breithneofar ar na haicmí úsáide a leasú agus ar cheart athruithe díolmhaithe úsáide a leasú chun gníomhaíocht tráchtála nua - aimseartha a léiriú ar bhealach níos fearr. Tabharfar aird ar leith ar ár bpríomhshráideanna agus ar ár lárionaid uirbeacha agus, breithneofar an bhfuil sé oiriúnach malartú a dhéanamh idir úsáidí tráchtála éagsúla gan gá le cead pleanála.

Alt 4(1) oibreacha

Cuirfear na díolúintí reatha atá leagtha amach in Alt 4(1) den Acht um Phleanáil agus Forbairt 2000 san áireamh sna rialacháin athbhreithnithe. I measc na saincheisteanna atá le breithniú, tá an gá cur leis an liosta oibreacha a bhfuil díolúintí ag gabháil leo amhail oibreacha a théann chun tairbhe do phobail nó athghiniúint uirbeach mar shampla. Breithneofar freisin ar an ngá atá le hathléimneacht aeráide agus a chinntiú gur féidir iarfheistiú leordhóthanach a dhéanamh gan stró.